

EUROPOS PARLAMENTAS

2009 - 2014

Plenarinio posėdžio dokumentas

A7-0117/2014

17.2.2014

PRANEŠIMAS

dėl Pakistano vaidmens regione ir politinių santykių su ES
(2013/2168(INI))

Užsienio reikalų komitetas

Pranešėjas: Boris Zala

PR_INI

TURINYS

	Psl.
PASIŪLYMAS DĖL EUROPOS PARLAMENTO REZOLIUCIJOS	3
VYSTYMO SI KOMITETO NUOMONĖ	11
GALUTINIO BALSAVIMO KOMITETE REZULTATAI	15

PASIŪLYMAS DĖL EUROPOS PARLAMENTO REZOLIUCIJOS

dėl Pakistano vaidmens regione ir politinių santykių su ES (2013/2168(INI))

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Europos Sąjungos sutarties 2 ir 21 straipsnius ir į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV),
- atsižvelgdamas į 2012 m. vasario mėn. parengtą ES ir Pakistano penkerių metų bendradarbiavimo planą¹,
- atsižvelgdamas į ES strateginę programą ir veiksmų planą žmogaus teisių ir demokratijos srityje (11855/2012), kuriuos 2012 m. birželio 25 d. patvirtino Užsienio reikalų taryba²,
- atsižvelgdamas į Europos saugumo strategiją „Saugi Europa geresniame pasaulyje“, kurią Europos Vadovų Taryba patvirtino 2003 m. gruodžio 12 d., ir į jos įgyvendinimo ataskaitą „Saugumo užtikrinimas besikeičiančiame pasaulyje“, kurią Europos Vadovų Taryba patvirtino 2008 m. gruodžio 11–12 d.,
- atsižvelgdamas į 2012 m. spalio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 978/2012, kuriuo taikoma bendrųjų muitų tarifų lengvatų sistema³ ir visų pirma nustatoma speciali darnaus vystymosi ir gero valdymo skatinamoji priemonė (BLS+),
- atsižvelgdamas į pirmiau minėto reglamento VIII priedą, kuriame išvardytos JT ir TDO konvencijos dėl pagrindinių žmogaus teisių ir darbo teisių ir konvencijos, susijusios su aplinkosaugos ir valdymo principais, kurias Pakistanas ratifikavo ir sutiko veiksmingai įgyvendinti,
- atsižvelgdamas į Užsienio reikalų tarybos 2013 m. kovo 11 d. posėdžio išvadas dėl Pakistano,
- atsižvelgdamas į savo 2013 m. vasario 7 d. rezoliuciją dėl pastarųjų išpuolių Pakistane prieš pagalbą teikiančius medicinos darbuotojus⁴, į 2012 m. rugsėjo 13 d. rezoliuciją dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo dėl ekstremaliosios situacijos Pakistanui nustatomos autonominės prekybos lengvatos⁵, į 2011 m. gruodžio 15 d. rezoliuciją dėl moterų padėties Afganistane ir Pakistane⁶, taip pat į savo Žmogaus teisių pakomitečio delegacijos vizitą į Pakistaną 2013 m. rugpjūčio mėn.,
- atsižvelgdamas į 2013 m. rugsėjo 18 d. JT specialiojo pranešėjo žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių skatinimo ir apsaugos kovoiant su terorizmu klausimais Beno

¹ http://eeas.europa.eu/pakistan/docs/2012_feb_eu_pakistan_5_year_engagement_plan_en.pdf

² http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/EN/foraff/131181.pdf

³ OL L 303, 2012 10 31, p. 1.

⁴ Priimti tekstai, P7_TA(2013)0060.

⁵ OL C 353 E, 2013 12 3, p. 323.

⁶ OL C 168 E, 2013 6 14, p. 119.

- Emmersono pranešimą ir 2013 m. rugsėjo 13 d. JT specialiojo pranešėjo neteisminio, neatidėliotino ir savavališko mirties bausmės vykdymo klausimais Christofa Heynso pranešimą,
- atsižvelgdamas į 2013 m. gruodžio 18 d. JT Generalinės Asamblėjos rezoliuciją dėl žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos kovojant su terorizmu,
 - atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 48 straipsnį ir 119 straipsnio 2 dalį,
 - atsižvelgdamas į Užsienio reikalų komiteto pranešimą ir Vystymosi komiteto nuomonę (A7-0117/2014),
- A. kadangi strateginis Pakistano vaidmuo regione, jo santykiai su kaimyninėmis šalimis, taip pat ES ir Pakistano santykiai yra labai svarbūs ir įgyja vis daugiau svarbos ES, turint mintyje centrinę šalies padėtį tarp nepastovių kaimyninių šalių, jos lemiamą indėlį užtikrinant saugumą ir vystymąsi Centrinėje ir Pietų Azijoje ir jos esminį vaidmenį kovojant su terorizmu, ginklų platinimu, prekyba narkotikais, prekyba žmonėmis ir kitomis tarptautinėmis grėsmėmis, nes visos šios grėsmės daro įtaką Europos piliečių saugumui ir gerovei;
- B. kadangi 2013 m. kovo mėn. parlamento rinkimai šių laikų Pakistano istorijoje žymi pirmąjį vienos išrinktos pilietinės vyriausybės valdžios perdavimą kitai tokiai vyriausybei; kadangi Pakistano demokratinį procesą sustiprina platesni visuomenės pokyčiai, nes, be kita, ko didėja vidurinioji miestų klasė, pilietinė visuomenė tampa vis aktyvesnė ir vystosi nepriklausoma žiniasklaida;
- C. kadangi šalies politinei ir ekonominei pažangai trukdo plintančios vidaus ir regioninės saugumo problemos, kaip antai ekstremizmas, religinė nesantaika, savižudybės ir tikslinės žudynės, taip pat savivalė genčių teritorijose, kurias didina teisėsaugos institucijų ir baudžiamosios teisenos sistemos trūkumai;
- D. kadangi Pakistanas, kuriame, kaip vertinama, 12 mln. vaikų nelanko mokyklos ir apie du trečdaliai moterų bei pusė vyrų yra neraštingi, yra viena iš pasaulio šalių, kurioje yra daugiausiai mokyklos nelankiusių gyventojų; kadangi Pasaulio ekonomikos forumo lyčių nelygybės ataskaitoje pateiktame 135 šalių sąrašė Pakistanas tebėra 134-oje vietoje;
- E. kadangi pagal pasaulinio klimato kaitos rizikos indeksą Pakistanas yra viena iš dvylikos šalių, kurios labiausiai nukentėjo dėl klimato kaitos per pastaruosius du dešimtmečius, patyrė didelį potvynį ir vandens stygių ir jį tiesiogiai veikia ledynų slinkimas Himalajų ir Karakumų kalnų grandinėse;
- F. kadangi Pakistanas yra pusiau supramoninta, mažesnes vidutines pajamas gaunanti šalis, kurioje apytiksliai trečdalis gyventojų gyvena žemiau skurdo ribos; kadangi 2012 m. pagal žmogaus socialinės raidos indeksą Pakistanas užėmė 146-ą vietą iš 187, t. y., nusmuko viena vieta žemiau lyginant su 2011 m., kai užėmė 145-ą vietą; kadangi Pakistano ekonominę padėtį blogina viena po kitos kylančios gaivalinės nelaimės ir kadangi didelis nesaugumas, nestabilumas ir plačiai paplitusi korupcija silpnina šalies ekonomikos augimą ir riboja vyriausybės galimybes stiprinti valstybę;
- G. kadangi Pakistanui gresia daugybė pavojų, daugiausia potvyniai ir žemės drebėjimai;

kadangi nestabili saugumo padėtis ir Pakistano socialiniai pokyčiai didina jo pažeidžiamumą; kadangi daug metų trukusios nelaimės išsekino jau nualintų bendruomenių prisitaikymo strategijas ir labai sumažino jų atsparumą būsimoms nelaimėms;

- H. kadangi konstruktyvus Pakistano indėlis yra labai svarbus siekiant susitaikymo, taikos ir politinio stabilumo jo kaimyninėse šalyse ir pirmiausia Afganistane, ypač atsižvelgiant į planuojamą NATO karinių pajėgų išvedimą 2014 m.;
 - I. kadangi Pakistanas yra vienas iš didžiausių ES teikiamos paramos vystymuisi ir humanitarinės pagalbos gavėjų ir kadangi ES yra didžiausia Pakistano eksporto rinka;
 - J. kadangi Pakistanas tampa vis svarbesnis ES partneris kovojant su terorizmu, branduolinio ginklo platinimu, prekyba žmonėmis ir narkotikais, organizuotu nusikalstamumu ir siekiant stabilumo regione;
 - K. kadangi ES ir Pakistanas pastaruoju metu nusprendė stiprinti ir plėsti savo dvišalius ryšius, kaip rodo 2012 m. vasario mėn. inicijuotas penkerių metų bendradarbiavimo planas ir 2012 m. birželio mėn. surengtas pirmasis ES ir Pakistano strateginis dialogas;
 - L. kadangi 2012 m. ES ir Pakistano penkiamečio bendradarbiavimo plano tikslas – užmegzti strateginius santykius ir partnerystę taikos ir vystymosi labui remiantis bendromis vertybėmis ir principais;
 - M. kadangi nuo 2014 m. sausio 1 d. Pakistanas yra įtrauktas į ES specialią Bendrąją prekybos lengvatų sistemą (BLS+);
 - N. kadangi 2012 m. rugsėjo mėn. įmonės „Ali Enterprises“ fabrikas, kuriame siuvami Europos rinkai skirti džinsai, Karačyje buvo suniokotas gaisro, pasiglemžusio 286 fabrike įstrigusių darbuotojų gyvybes; kadangi Pakistaną įtraukus į sistemą BLS+ galėtų būti paskatinta gamyba tekstilės sektoriuje, o darbo teisių ir gamybos sąlygų patobulinimai tapti dar svarbesni;
1. pabrėžia 2013 m. kovo mėn. rinkimų svarbą demokratijos ir civilinio valdymo įtvirtinimui Pakistane; skatina Pakistano politinį elitą panaudoti šį impulsą siekiant toliau stiprinti demokratines institucijas, teisinę valstybę, pilietinę visų viešojo administravimo sričių, ypač saugumo pajėgų ir teisminių institucijų, kontrolę, skatinti vidaus ir regiono saugumą, vykdyti valdymo reformas, kad būtų galima atgaivinti ekonomikos augimą, didinti skaidrumą ir aktyvinti kovą su organizuotu nusikalstamumu, mažinti socialinį neteisingumą, taip pat sustabdyti bet kokius žmogaus teisių pažeidimus ir imtis gynimo priemonių, kai tokie pažeidimai padaromi;
 2. vis dėlto mano, kad, siekiant sukurti tvarią demokratiją ir pliuralistinę visuomenę, užtikrinti didesnę socialinę teisingumą, panaikinti didelį skurdą ir užkirsti kelią netinkamai mitybai kai kuriose šalies dalyse, padidinti pagrindinio švietimo lygį, parengti šalį klimato kaitos padariniams, reikės įvykdyti nuodugnius ir sudėtingas Pakistano politinės ir socialinės bei ekonominės tvarkos reformas, o šiai tvarkai iki šiol būdinga feodalinės žemės nuosavybės struktūra ir ir politinė priklausomybė, prioritetų pusiausvyros tarp karinių išlaidų ir gerovės užtikrinimo, švietimo ir ekonominio vystymosi nebuvimas ir

netinkamai veikianti pajamų rinkimo sistema, dėl kurios sistemingai pakertamas valstybės gebėjimas užtikrinti viešąsias gėrybes;

3. remia ir skatina Pakistano vyriausybės pastangas sukurti veiksmingas priemones, skirtas būsimų gaivalinių nelaimių galimybės prevencijai ir stebėsenai, ir užtikrinti geresnį humanitarinės pagalbos koordinavimą ir bendradarbiavimą su vietos subjektais, tarptautinėmis NVO ir lėšų rinkėjais;
4. primena, kad geras valdymas, atskaitingos ir įtraukios institucijos, galių atskyrimas ir pagarba pagrindinėms teisėms yra svarbūs elementai sprendžiant su vystymosi ir saugumo sąryšiu susijusius klausimus Pakistane; taip pat mano, kad išrinktos pilietinės vyriausybės, kurioms suteiktas demokratinis teisėtumas, įgaliojimus gavusios provincijos ir veiksminga vietos valdžia turi daugiausia galimybių smurtui ir ekstremizmui pažaboti, valstybės autoritetui federacijos principu valdomų genčių srityse (FATA) atkurti ir Pakistano suverenumui ir teritoriniam vientisumui užtikrinti;
5. šiomis aplinkybėmis pritaria Pakistano vyriausybės ketinimui pradėti taikos dialogą su grupuote „Tehreek-e- Taliban Pakistan“ (TTP), jei tai sudarys sąlygas surasti politinį ir ilgalaikį sprendimą maištams išvengti ir stabiliai demokratinėi tvarkai atkurti gerbiant žmogaus teises; vis dėlto prašo derybininkų atsižvelgti į tai, kad išsilavinimo lygis, ypač moterų, yra neabejotinai vienas iš būtinų ir lemiamų visuomenės pažangos veiksnių, ir įtraukti mergaičių mokyklinio lavinimo klausimą į derybas kaip vieną iš pagrindinių elementų;
6. palankiai vertina nuolatinį Pakistano įsipareigojimą kovoti su terorizmu abejose valstybės sienos pusėse ir skatina valdžios institucijas imtis drąsesnių veiksmų siekiant toliau apriboti teroristų verbavimo ir mokymo Pakistano teritorijoje galimybes, nes tai reikškinys, dėl kurio tam tikri Pakistano regionai tapo saugiu prieglobsčiu teroristų organizacijoms, siekiančioms destabilizuoti šalį ir regioną, o svarbiausia – Afganistaną;
7. atkreipia dėmesį į tai, kad 2013 m. lapkričio 4 d. JAV priklausančiu nepilotuojamu orlaiviu buvo nužudytas Pakistano Talibano lyderis Hakimullah Mehsud ir kad Pakistano parlamentas ir naujoji vyriausybė oficialiai prieštaravo tokioms intervencijoms, ir kad galimybių naudotis nepilotuojamais orlaiviais išpuoliams vykdyti apribojimai turėtų būti aiškiau apibrėžti tarptautinėje teisėje;
8. ragina Pakistano vyriausybę vykdyti savo prievoles ir įsipareigojimus saugumo srityje toliau tęsiant kovą su ekstremizmu, terorizmu ir radikalizacija, įgyvendinant griežtas ir tvirtas saugumo priemones ir užtikrinant teisės saugą, taip pat sprendžiant nelygybės ir socialinius bei ekonominius klausimus, kurie galėtų skatinti Pakistano jaunimo radikalizaciją;
9. pažymi, kad Pakistano vyriausybė aiškiai pareiškė prieštaravimą JAV nepilotuojamų orlaivių išpuoliams savo teritorijoje; palankiai vertina JT Generalinės Asamblėjos rezoliuciją, kurioje raginama išsamiau patikslinti nepilotuojamų kovinių orlaivių naudojimo teisinį pagrindą;
10. palankiai vertina Pakistano indėlį valstybės kūrimo ir susitaikymo procesuose Afganistane, įskaitant paramą sudarant sąlygas, kad būtų atnaujintos taikos derybos; tikisi,

kad Pakistanas ir toliau išlaikys pozityvų požiūrį iki Afganistano prezidento rinkimų ir po jų; reiškia susirūpinimą dėl geopolitinės kaimyninių valstybių konkurencijos siekiant įtakos Afganistane po to, kai bus išvestos NATO karinės pajėgos;

11. tikisi, kad Pakistanas atliks konstruktyvų vaidmenį stiprinant regiono stabilumą (taip pat turint mintyje apie NATO ir ES valstybių narių buvimą Afganistane po 2014 m.) tuo tikslu toliau skatindamas trišalio dialogo dėl bendradarbiavimo Afganistane su Indija, Turkija, Kinija, Rusija ir Jungtine Karalyste pažangą ir tvirtindamas regioninį bendradarbiavimą kovojant su prekyba žmonėmis, narkotikais ir prekėmis;
12. džiaugiasi apčiuopiama Pakistano ir Indijos dialogo, ypač prekybos ir ryšių tarp žmonių klausimais, pažanga, kurią pastaruoju metu galėjo pasiekti abi šalys vadovaudamosi konstruktyviu požiūriu; apgailestauja, kad dialogo laimėjimams ir toliau neigiamą įtaką gali daryti nenumatyti įvykiai, kaip antai tebevykstantys incidentai ties Pakistano okupuotas ir Indijos okupuotas Kašmyro dalis skiriančia demarkacine linija; prašo abi vyriausybes užtikrinti tinkamą karinio personalo valdymo tvarką, atskaitomybę ir abiejų šalių kariškių dialogą tam, kad ateityje būtų išvengta panašių incidentų;
13. pripažįsta Pakistano teisėtą interesą užmegzti strateginius, ekonominius ir energetikos srities ryšius su Kinija; mano, jog svarbu, kad dėl glaudesnių Pakistano ir Kinijos ryšių sustiprėtų geopolitinis stabilumas Pietų Azijoje;
14. pažymi, kad Pakistano siekis tapti visateisiu Šanchajaus bendradarbiavimo organizacijos (angl. SCO) nariu yra sveikintinas šalies noro labiau įsitraukti į daugiašales iniciatyvas ženklas; vis dėlto atkreipia dėmesį į tai, kad nėra oficialaus Šanchajaus bendradarbiavimo organizacijos ir ES bendradarbiavimo mechanizmo, ir pažymi, kad tarp jų atitinkamų normatyvinių bazių ir požiūrių į pasaulinės svarbos klausimus esama skirtumų;
15. yra susirūpinęs dėl pranešimų, kad Pakistanas svarsto galimybę eksportuoti branduolinius ginklus į trečiąsias šalis; tikisi, kad ES ir valstybės narės, nepaisydamos minėtų pranešimų oficialių paneigimų, aiškiai pasakys Pakistanui, kad branduolinių ginklų eksportas yra nepriimtinas; ragina Pakistaną, kaip branduolinę valstybę, uždrausti visų su branduoliniais ginklais susijusių medžiagų eksportą ar praktinės patirties perdavimą ir aktyviai prisidėti prie tarptautinio lygmens pastangų užtikrinti ginklų neplatinimą; mano, kad Pakistanas ir, be kita ko, Indija pasirašydami ir ratifikuodami Sutartį dėl branduolinio ginklo neplatinimo parodytų, jog tvirtai įsipareigojo siekti taikingo sambūvio, ir labai prisidėtų prie viso regiono saugumo;
16. mano, kad kova su ekstremizmu ir radikalizmu yra tiesiogiai susijusi su ryžtingiau įgyvendinamu demokratijos procesu ir dar kartą patvirtina didelį ES susidomėjimą ir nuolatinę paramą siekiant, kad Pakistanas būtų demokratiškas, saugus ir tinkamai valdomas, turėtų nepriklausomą teismų sistemą ir užtikrintų gerą valdymą, kad jame būtų laikomasi teisinės valstybės principų ir gerbiamos žmogaus teisės, palaikomi draugiški santykiai su kaimyninėmis šalimis ir kad jis siektų daryti stabilizuojančią įtaką regione;
17. primena, kad tradiciškai ES ir Pakistano santykiai buvo plėtojami daugiausia dėmesio skiriant vystymuisi ir prekybai; vertina svarbų ir ilgalaikį ES vystomojo ir humanitarinio bendradarbiavimo indėlį ir palankiai vertina sprendimą suteikti Pakistanui galimybę nuo 2014 m. naudotis ES bendrąja lengvatų sistema (BLS+); ragina Pakistaną visapusiškai

laikytis atitinkamų susijusių sąlygų ir ragina Komisiją užtikrinti griežtą sustiprintos stebėsenos vykdymą, kaip numatyta naujame BLS reglamente, ir pabrėžia, kad didžiausias dėmesys turėtų būti skiriamas bendradarbiavimui, visų pirma vykdomam švietimo, demokratijos stiprinimo ir prisitaikymo prie klimato kaitos srityse;

18. yra įsitikinęs, kad plėtojant politinį dialogą ir taip palaikant abipusiai naudingus lygiaverčių partnerių santykius ES ir Pakistano santykiai turi tvirtėti ir plėstis; šiomis aplinkybėmis palankiai vertina tai, kad buvo priimtas penkerių metų bendradarbiavimo planas ir pradėtas ES ir Pakistano strateginis dialogas, kuriame atsižvelgiama į didesnę politinio ir saugumo srities bendradarbiavimo, įskaitant kovos su terorizmu politiką, nusiginklavimą ir ginklų neplatimą, taip pat migraciją, švietimą ir kultūrą, svarbą; vis dėlto tikisi didesnės pažangos visose bendradarbiavimo plane numatytose srityse;
19. ragina ir ES, ir Pakistaną bendradarbiauti vykdant įgyvendinimo procesą ir reguliariai stebėti pažangą stiprinant ilgalaikį tarpusavio dialogą;
20. mano, kad Pakistano perėjimas prie demokratijos suteikė ES galimybę palaikant dvišalius santykius ir teikiant pagalbą taikyti kur kas labiau politinį metodą; mano, kad teikiant ES paramą Pakistanui prioritetas turėtų būti skiriamas visų lygmenų demokratinių institucijų konsolidavimui, valstybės pajėgumo ir gero valdymo stiprinimui, veiksmingų teisėsaugos ir civilinių kovos su terorizmu struktūrų, įskaitant nepriklausomą teisminių institucijų sistemą, kūrimui ir pilietinės visuomenės bei laisvos žiniasklaidos įgalinimui;
21. šiuo atžvilgiu palankiai vertina jau esamas išsamias paramos demokratijai programas, sukurtas įgyvendinant 2008 m. ir 2013 m. ES rinkimų stebėjimo misijų rekomendacijas;
22. ragina EIVT ir Komisiją vykdyti subtilią ir įvairius aspektus apimančią Pakistanui skirtą politiką, pagal kurią būtų užtikrinta visų susijusių ES turimų priemonių, kaip antai politinio dialogo, bendradarbiavimo saugumo srityje, prekybos ir pagalbos, sąveika, atsižvelgiant į ES visapusišką požiūrį į išorės veiksmus ir turint mintyje pasirengimą kitam ES ir Pakistano aukščiausiojo lygio susitikimui;
23. taip pat prašo EIVT, Komisiją ir Tarybą užtikrinti, kad ES politika Pakistano atžvilgiu būtų derinama atsižvelgiant į aplinkybes ir įtraukiama į platesnę regiono strategiją ir šitaip būtų didinamas ES domėjimasis Pietų ir Centrine Azija; mano, jog yra svarbu, kad plėtojant ES dvišalius santykius su Pakistanu ir kaimyninėmis šalimis, ypač Indija, Kinija ir Iranu, taip pat būtų aptarta ir koordinuojama politika, susijusi su padėtimi Afganistane, siekiant užtikrinti, kad būtų vadovaujama tiksliniu požiūriu; šiomis aplinkybėmis pabrėžia, kad reikia labiau koordinuoti ES ir JAV politiką ir dialogą dėl regiono klausimų;
24. mano, kad ES ir Pakistano santykius ateityje taip pat reikėtų svarstyti atsižvelgiant į didėjančią ES institucijų priemonių rinkinį, skirtą bendradarbiavimui su trečiosiomis šalimis, ypač strateginių partnerystės formą, vykdyti; primena savo prašymą patikslinti šių santykių pobūdžio koncepciją ir pateikti aiškesnius ir nuoseklesnius vertinimo, be kita ko, ar Pakistanas kada nors ateityje ir kokiomis sąlygomis galėtų tapti strateginiu ES partneriu, kriterijus;
25. ryžtingai patvirtina, kad dvišalių santykių pažanga yra susijusi su pagerėjusia žmogaus teisių padėtimi Pakistane, visų pirma su priverstinio darbo už skolas, vaikų darbo ir

prekybos žmonėmis išnaikinimu, smurto dėl lyties pažabojimu, moterų ir mergaičių teisių, įskaitant teisę į mokslą, stiprinimu, žodžio laisvės ir nepriklausomos žiniasklaidos užtikrinimu, tolerancijos skatinimu ir pažeidžiamų mažumų apsauga veiksmingai kovojant su bet kokios formos diskriminacija; pripažįsta, kad šiuo tikslu reikia, kad būtų nutraukta nebaudžiamumo praktika ir sukurta patikima teisės ir visų lygmenų teismų sistema, kuri būtų prieinama visiems;

26. ir toliau yra labai susirūpinęs dėl švietimo kokybės ir taip pat dėl nerimą keliančios moterų padėties daugelyje Pakistano dalių; ragina imtis konkrečių ir aiškių priemonių moterų pagrindinėms teisėms visuomenėje stiprinti, ir, be kita ko, priimti teisės aktus prieš smurtą namuose, imtis priemonių siekiant pagerinti žudymų dėl garbės ir apipylimų rūgštinti tyrimą ir persekiojimą, taip pat peržiūrėti teisės aktus, kuriais sudaromos palankios sąlygos nebaudžiamumui; nurodo, kad reikia užtikrinti geresnes sąlygas naudotis švietimo paslaugomis, geresnę moterų integraciją į darbo rinką ir gerinti gimdyvių sveikatos priežiūrą;
27. dar kartą primena, jog yra labai susirūpinęs dėl galimybės Pakistane piktnaudžiauti šventvagystės įstatymais, kuriais remiantis gali būti įvykdyta mirties bausmė ir kurie dažnai naudojami cenzūrai, kriminalizacijai, persekiojimui, o kai kuriais atvejais – ir politinių ir religinių mažumų atstovų žmogžudystėms pateisinti, o tai neigiamai veikia visų tikėjimų žmones Pakistane; pabrėžia, kad atsisakant reformuoti ar panaikinti šventvagystės įstatymus kuriama nuolatinio mažumų pažeidžiamumo aplinka; ragina Pakistano vyriausybę įgyvendinti šių teisės aktų taikymo moratoriumą, kad tai būtų pirmas žingsnis siekiant jų peržiūros ar panaikinimo, ir kaip pridera nagrinėti ir persekioti bauginimo, grasinimų ir smurto prieš krikščionis, Achmadijos musulmonus ir kitas pažeidžiamas grupes kampanijų atvejus;
28. visų pirma ragina Pakistano valdžios institucijas sulaikyti ir patraukti baudžiamojon atsakomybėn tuos, kurie kursto smurtą arba yra atsakingi už smurtinius išpuolius mokyklose arba išpuolius prieš mažumų grupes, pvz., šiitus, taip pat hazarų bendruomenę, Achmadijos musulmonus ir krikščionis, ir nurodyti saugumo pajėgoms aktyviai saugoti tuos, kuriems gresia ekstremistų grupių išpuoliai, taip pat priimti apsaugos nuo smurto šeimoje įstatymus, padaryti galą priverstiniam asmenų dingimui, neteisminiam mirties bausmės vykdymui ir savavališkam asmenų sulaikymui, ypač Beludžistane;
29. smerkia išpuolius prieš krikščionis ir kitas Pakistane gyvenančias religines mažumas ir tikisi, kad Pakistanas dės didesnes pastangas užtikrindamas religijos ir įsitikinimų laisvės apsaugą, todėl, be kita ko, sušvelnins griežtus įstatymus dėl šventvagystės ir imsis veiksmų siekdamas panaikinti mirties bausmę;
30. palankiai vertina tai, kad 2012 m. priimtas įstatymo projektas dėl Nacionalinės žmogaus teisių komisijos sukūrimo ir primygtinai ragina vyriausybę įsteigti komisiją, kad ji galėtų pradėti veikti;
31. pažymi, kad ES yra svarbiausia Pakistano prekių eksporto partnerė (2012 m. šis eksportas sudarė 22,6 proc.); laikosi nuomonės, kad ES Pakistanui teikiama su prekyba susijusi parama turėtų padėti skatinti gamybos modelių įvairinimą ir plėtojimą, įskaitant perdirbimą, regioninę integraciją ir technologijų perdavimą, ir palengvinti vidaus gamybinių pajėgumų kūrimą ar tobulinimą, taip pat sumažinti pajamų atotrūkį;

32. primena, kad lengvatos pagal ES sistemą BLS+, kuria Pakistanas naudojasi nuo 2014 m., teikiamos tik toms valstybėms, kurios sutiko privaloma tvarka įgyvendinti tarptautines žmogaus teisių, darbo teisių srities, taip pat su aplinkosauga ir geru valdymu susijusias konvencijas; visų pirma atkreipia dėmesį į Pakistano įsipareigojimus pagal konvencijas, išvardytas VIII priede, ir primena Komisijai apie jos įsipareigojimą stebėti jų veiksmingą įgyvendinimą; taip pat primena, kad tuo atveju, kai šalis nesilaiko savo privalomų įsipareigojimų, sistemos BLS+ taikymas jai laikinai atšaukiamas;
33. ragina Pakistano valdžios institucijas imtis veiksmingų priemonių siekiant įgyvendinti 36 Tarptautinės darbo organizacijos konvencijas, kurias ši šalis ratifikavo būtent tam, kad būtų sudarytos sąlygos profesinėms sąjungoms veikti, pagerintos darbo sąlygos ir saugos standartai, panaikintas vaikų darbas ir kovojama su žiauriausių formų namuose dirbančių moterų, kurių skaičius siekia 3 mln., išnaudojimu;
34. ragina Pakistano vyriausybę prisijungti, kaip žadėjo, prie Tarptautinės darbo organizacijos ir Tarptautinės finansų korporacijos inicijuotos Geresnio darbo programos, siekiant papildomai paskatinti darbuotojų sveikatos ir saugos standartų srities patobulinimus; ragina tuos, kurie yra tiesiogiai arba netiesiogiai atsakingi už gaisrą įmonės „Ali Enterprises“ drabužių siuvimo fabrike, įskaitant susijusius socialinės atsakomybės audito įmonę ir Europos mažmenininkus, galiausiai sumokėti po gaisro išlikusiems gyviems asmenims visą ilgalaikę ir sąžiningą kompensaciją;
35. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Pakistano vyriausybei ir Nacionalinei Asamblėjai, Tarybai, Komisijai, Komisijos pirmininko pavaduotojai ir Sąjungos vyriausiajai įgaliotinei užsienio reikalams ir saugumo politikai, ES specialiajam įgaliotiniui žmogaus teisių klausimais ir valstybių narių vyriausybėms.

2.12.2013

VYSTYMOŠI KOMITETO NUOMONĖ

pateikta Užsienio reikalų komitetui

dėl Pakistano regioninio vaidmens ir politinių santykių su ES
(2013/2168(INI))

Nuomonės referentas: Jan Zahradil

PASIŪLYMAI

Vystymosi komitetas ragina atsakingą Užsienio reikalų komitetą į savo pasiūlymą dėl rezoliucijos įtraukti šiuos pasiūlymus:

- A. kadangi Pakistanas yra pusiau supramoninta, mažesnes vidutines pajamas gaunanti šalis, kurios apytiksliai trečdalis gyventojų gyvena žemiau skurdo ribos; kadangi 2012 m. pagal žmogaus socialinės raidos indeksą Pakistanas užėmė 146-ą vietą iš 187, t. y., viena vieta žemiau nei 2011 m., kai užėmė 145-ą vietą; kadangi Pakistano ekonominę padėtį blogina viena po kitos kylančios gaivalinės nelaimės ir kadangi didelis nesaugumas, nestabilumas ir joje plačiai paplitusi korupcija silpnina šalies ekonomikos augimą ir riboja vyriausybės galimybes vystyti valstybę;
- B. kadangi Pakistanui gresia daugybė pavojų, daugiausia potvyniai ir žemės drebėjimai; kadangi nestabili saugumo padėtis ir Pakistano socialiniai pokyčiai didina jo pažeidžiamumą; kadangi daug metų trukusios nelaimės išsekino jau nualintų bendruomenių prisitaikymo strategijas ir labai sumažino jų atsparumą būsimums nelaimėms;
- C. kadangi 2012 m. ES ir Pakistano penkiamečio bendradarbiavimo plano tikslas – kurti strateginius santykius ir sudaryti partnerystę taikos ir vystymosi labui, grindžiamą bendromis vertybėmis ir principais;
 - 1. primena, kad lygybės principų neatitinkančios feodalinės žemės nuosavybės Pakistano kaimo vietovėse klausimas ir toliau nesprenžiamas – 2,5 proc. gyventojų priklauso 40 proc. žemės ir beveik pusė kaimo gyventojų visai neturi jokios žemės nuosavybės; pabrėžia, kad žemės neturėjimas ir negalėjimas naudotis drėkinimo vandeniu bei kitomis gamybos priemonėmis lemia amžiną skurdą kaime ir socialinį nestabilumą; pabrėžia, kad

galimybė naudotis saugia, įperkama, švaria ir tvaria energija, vartoti sveikatai nepavojingą geriamąjį vandenį, gauti tvarias sveikatos priežiūros ir švietimo paslaugas, taip pat jaustis saugiai yra veiksniai, atliekantys esminį vaidmenį gerinant pakistaniečių gyvenimą ir užtikrinant ilgalaikį šalies vystymąsi;

2. pabrėžia, kad iniciatyvi su žmogaus teisėmis susijusi darbotvarkė, *inter alia*, apimanti priemonės, kuriomis siekiama užkirsti kelią sektų išpuoliams, apsaugoti religines mažumas ir moterų teises, užtikrinti spaudos laisvę, užkirsti kelią piktnaudžiavimui kova su terorizmu ir atkurti mirties bausmės moratoriumą, yra labai svarbi Pakistano vystymuisi;
3. yra susirūpinęs dėl ypač mažų šalies mokestinių pajamų, kurios 2011 m. siekė vos 9,1 proc. BVP, o tai yra vienas mažiausių santykių pasaulyje; laikosi nuomonės, kad siekiant padidinti valstybės finansus, visų pirma išlaidas sveikatos priežiūrai, švietimui ir gerovei, reikia esminės mokesčių reformos;
4. ir toliau yra labai susirūpinęs dėl švietimo kokybės ir panašiai dėl nerimą keliančios moterų padėties daugelyje Pakistano dalių; ragina imtis konkrečių ir aiškių priemonių moterų pagrindinėms teisėms visuomenėje stiprinti, pvz., priimti teisės aktus prieš smurtą namuose ir imtis priemonių siekiant sustiprinti žudymų dėl garbės ir apipylimų rūgštinti tyrimą ir persekiojimą, taip pat peržiūrėti teisės aktus, kuriais sudaromos palankios sąlygos nebaudžiamumui; nurodo, kad reikia užtikrinti geresnes sąlygas naudotis švietimo paslaugomis, geresnę moterų integraciją į darbo rinką ir gerinti gimdyvių sveikatos priežiūrą;
5. pažymi, kad ES, kaip svarbiausia paramos teikėja, ir toliau yra įsipareigojusi padėti Pakistanui siekti jo ilgalaikių vystymosi tikslų ir užtikrinti tvarų ir visokeriopą jo ekonomikos augimą; primena ES ir Pakistano penkiametį bendradarbiavimo planą, kuriame nustatyti tokie prioritetai kaip geras valdymas, bendradarbiavimas moterų įgalinimo, energetikos, tvarios žemdirbystės srityje ir dialogas žmogaus teisių klausimais;
6. džiaugiasi demokratijos įtvirtinimu, kurio rodiklis yra tai, kad pirmą kartą viena demokratiškai išrinkta vyriausybė taikiai perdavė valdžią kitai po 2013 m. gegužės mėn. visuotinių rinkimų, tačiau reiškia susirūpinimą dėl nestabilios saugumo padėties, islamo radikalizmo rizikos ir nuolatinių teroristų išpuolių, vykdomų prieš nuosaikius musulmonus ir religinių mažumų bendruomenes, pvz., Achmadijos musulmonus, šiitus ir krikščionis;
7. ragina Pakistano vyriausybę vykdyti savo prievoles ir įsipareigojimus saugumo srityje toliau tęsiant kovą su ekstremizmu, terorizmu ir radikalizacija, įgyvendinant griežtas ir tvirtas saugumo priemones ir teisėsaugą, taip pat sprendžiant nelygybės ir socialinius bei ekonominius klausimus, kurie galėtų skatinti Pakistano jaunimo radikalizaciją;
8. dar kartą primena savo didžiulį susirūpinimą dėl tendencijos Pakistane piktnaudžiauti šventvagystės įstatymais, kuriais remiantis gali būti įvykdyta mirties bausmė ir kurie dažnai naudojami cenzūrai, kriminalizacijai, persekiojimui, o kai kuriais atvejais – ir politinių ir religinių mažumų atstovų žmogžudystėms pateisinti, o tai neigiamai veikia visų tikėjimų žmones Pakistane; pabrėžia, kad atsisakant reformos ar panaikinant šventvagystės įstatymus kuriamos sąlygos nuolatiniam mažumų pažeidžiamumui; ragina

Pakistano vyriausybę įgyvendinti moratoriumą dėl šių teisės aktų naudojimo, kaip pirmąjį žingsnį siekiant jų peržiūros ar panaikinimo, ir kaip pridera nagrinėti ir persekioti bauginimo, grasinimų ir smurto prieš krikščionis, Achmadijos musulmonus ir kitas pažeidžiamas grupes kampanijų atvejus;

9. atkreipia dėmesį į tai, kad 2013 m. lapkričio 4 d. JAV radijo bangomis valdomu lėktuvu buvo nužudytas Pakistano Talibano lyderis Hakimullah Mehsud ir kad Pakistano parlamentas bei naujoji vyriausybė oficialiai prieštaravo tokiai intervencijai; pabrėžia, kad susiklosčius šioms aplinkybėms tokios radijo bangomis valdomų lėktuvų atakos, per kurias, turimomis žiniomis, žuvo vien šimtai Pakistano civilių, turi būti laikomos tarptautinės teisės pažeidimu, turėtų būti sustabdytos, o radijo bangomis valdomų lėktuvų atakų panaudojimo apribojimai turėtų būti aiškiau apibrėžti tarptautinėje teisėje;
10. pabrėžia, jog būtina užtikrinti, kad nelaimių pavojaus mažinimas ir pasirengimas joms būtų proporcingai didinami ir įtraukti į humanitarinės pagalbos teikimą, taip didinant naudos gavėjų atsparumą būsimums nelaimėms; ragina Komisiją tarptautiniu ir vietos lygmeniu ir toliau skatinti koordinuotą požiūrį ir reagavimą jau veikiančiais humanitariniais mechanizmais;
11. ragina Pakistaną atlikti konstruktyvų vaidmenį regione, kuriame iškyla didelių geopolitinių uždavinių; džiaugiasi, kad per pastaruosius 12 mėnesių pagerėjo Indijos ir Pakistano santykiai, palankiai vertina naują vizų susitarimą, kuris yra svarbus žingsnis didinant šių dviejų šalių sąveiką, ir ragina abi šalis ir toliau stengtis susitaikyti;
12. pabrėžia regioninę stabilų Pakistano ir Afganistano santykių svarbą ir ragina Pakistaną normalizuoti savo santykius su Afganistanu; ragina Pakistaną nutraukti savo globą Afganistano Talibanui, nebeteikti prieglobsčio ir išlaikymo Afganistano maištininkams ir atkurti regiono, kuris ribojasi su Afganistanu, kontrolę, nes taikus, nuosaikus ir klestintis Afganistanas galėtų geriausiai užtikrinti Pakistano ilgalaikius nacionalinio saugumo interesus;
13. pažymi, kad ES yra svarbiausia Pakistano prekių eksporto partnerė (2012 m. šis eksportas sudarė 22,6 proc.); laikosi nuomonės, kad ES Pakistanui teikiama su prekyba susijusi parama turėtų padėti skatinti gamybos modelių įvairinimą ir plėtojimą, įskaitant perdirbimą, teikti paramą regioninei integracijai ir technologijų perdavimui, padėti palengvinti vidaus gamybinių pajėgumų kūrimą ar tobulinimą ir sumažinti pajamų atotrūkį;
14. ragina Pakistano valdžios institucijas imtis veiksmingų priemonių siekiant įgyvendinti 36 Tarptautinės darbo organizacijos konvencijas, kurias ši šalis ratifikavo būtent tam, kad būtų sudarytos sąlygos profesinėms sąjungoms veikti, pagerintos darbo sąlygos ir saugos standartai, panaikintas vaikų darbas ir kovojama su žiauriausiomis namuose dirbančių moterų, kurių šalyje apie 3 mln., išnaudojimo formomis.

GALUTINIO BALSAVIMO KOMITETE REZULTATAI

Priėmimo data	2.12.2013
Galutinio balsavimo rezultatai	+: 20 -: 0 0: 0
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę nariai	Ricardo Cortés Lastra, Charles Goerens, Filip Kaczmarek, Gay Mitchell, Norbert Neuser, Bill Newton Dunn, Maurice Ponga, Jean Roatta, Michèle Striffler, Alf Svensson, Keith Taylor, Patrice Tirolien
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavęs (-ę) pavaduojantis (-ys) narys (-iai)	Emer Costello, Agustín Díaz de Mera García Consuegra, Fiona Hall, Eduard Kukan, Bart Staes
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavęs (-ę) pavaduojantis (-ys) narys (-iai) (187 straipsnio 2 dalis)	Fabrizio Bertot, Tanja Fajon, Miroslav Mikolášik

GALUTINIO BALSAVIMO KOMITETE REZULTATAI

Priėmimo data	11.2.2014
Galutinio balsavimo rezultatai	+: 41 -: 1 0: 7
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę nariai	Sir Robert Atkins, Bastiaan Belder, Hiltrud Breyer, Elmar Brok, Michael Gahler, Marietta Giannakou, Andrzej Grzyb, Takis Hadjigeorgiou, Richard Howitt, Tunne Kelam, Nicole Kiil-Nielsen, Andrey Kovatchev, Paweł Robert Kowal, Wolfgang Kreissl-Dörfler, Eduard Kukan, Vytautas Landsbergis, Krzysztof Lisek, Sabine Lössing, Marusya Lyubcheva, Willy Meyer, Francisco José Millán Mon, María Muñoz De Urquiza, Annemie Neyts-Uyttebroeck, Norica Nicolai, Raimon Obiols, Ria Oomen-Ruijten, Justas Vincas Paleckis, Pier Antonio Panzeri, Ioan Mircea Pașcu, Tonino Picula, Bernd Posselt, Hans-Gert Pöttering, Cristian Dan Preda, José Ignacio Salafranca Sánchez-Neyra, Werner Schulz, Sophocles Sophocleous, Laurence J.A.J. Stassen, Davor Ivo Stier, Charles Tannock, Eleni Theoharous, Geoffrey Van Orden, Sir Graham Watson, Boris Zala
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavęs (-ę) pavaduojantis (-ys) narys (-iai)	Kinga Gál, Doris Pack, Sampo Terho, Janusz Władysław Zemke
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavęs (-ę) pavaduojantis (-ys) narys (-iai) (187 straipsnio 2 dalis)	Ivari Padar, Dubravka Šuica